

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 2P/95/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313204746
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2013:6313204746.1

Rozhodnutie

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti F., K., nar. XX.X.XXXX a N., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne, deti E. F., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom Q., Q. XXX, prechodne bytom F., Y. XX a K. F., nar. X.X.XXXX, bytom Q., Q. XXX, toho času v ÚVTOS Sučany - Martin, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného v plnom rozsahu **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Otec maloletých svojim návrhom doručeným súdu dňa 7.5.2013 žiadal, aby súd svojim rozsudkom upravil jeho vyživovaciu povinnosť na maloleté deti a výživné znížil na sumu 30 Eur na každé z maloletých detí. Svoj návrh na zníženie výživného odôvodnil tým, že bol odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy, momentálne je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá možnosť prispievať na výživu detí v stanovenej výške. Prácu v ÚVTOS neodmieta, podal žiadosť o vykonanie zrážok z pracovnej odmeny na úhradu výživného. V doplnení k návrhu zdôraznil svoje umiestnenie vo výkone trestu, jeho príjmy sú minimálne. Pre zhoršený zdravotný stav bol hospitalizovaný, dvakrát operovaný, je práceneschopný. Zdôraznil svoje čiastočné plnenie výživného v minulosti, sumu 480 Eur poslal matke pred nástupom do výkonu trestu. Mimo výkonu trestu býva sám v rodinnom dome svojho otca, ktorý dočasne užíva s tým, že musí znášať náklady s chodom domácnosti. Má tiež dlh voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni a SPP. Výslovne súhlasil, aby súd z dôvodu jeho umiestnenia v ÚVTOS vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení žiadala návrh v plnom rozsahu zamietnuť, a to najmä z dôvodu, že otec maloletých detí sa do výkonu trestu dostal vlastným zavinením z dôvodu neplatenia výživného. Ona sama je zamestnaná ako učiteľka materskej školy s príjmom cca 500 Eur. Poukázala na svoje mesačné výdavky a výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloleté deti. Zdôraznila, že jej mesačné výdavky prevyšujú jej mesačný príjem, otec maloletých výživné neplatí a ešte ho chce znížiť. Zároveň poukázala na to, že syn K. nastúpil do prvého ročníka strednej školy - Gymnázia v Brezne.

Súd vo veci samej vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 18.10.2013 a to v neprítomnosti otca, ktorý s prejednaním veci v jeho neprítomnosti výslovne súhlasil. Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

Matka maloletých na pojednávaní žiadala návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Doposiaľ určené výživné je nepostačujúce, s financiami jej pomáha jej matka. Ona je zamestnaná s príjmom cca 500 Eur mesačne. Na jej strane od posledného rozhodovania súdu o výživnom k zmene pomerov nedošlo; došlo k zmene pomerov na strane maloletých, a to v tom, že starší syn nastúpil do prvého ročníka

Gymnázia v Brezne, k vyšším poplatkom v škole došlo aj u mladšieho syna. Chlapci sú od posledného rozhodovania súdu o tri roky starší, je potrebné im zabezpečiť oblečenie, matka má vyššie náklady na ich stravovanie. Starší syn do školy chodí hromadnou dopravou s nákladmi 15 Eur mesačne, od septembra matka za školské pomôcky zaplatila 150 Eur, 100 Eur zaplatila za lyžiarsky výcvik. Matka mu dobíja kredit na telefón sumou 10 Eur mesačne. Maloletý N. je žiakom siedmeho ročníka Základnej školy v Brezne, stravuje sa v škole o výške poplatku 20 Eur mesačne. Do školy chodí autobusom (15 Eur), platí sa mesačne ZRPŠ 5 Eur. Maloletý N. sa aktívne venuje futbalu, je členom FO ŽP Šport Podbrezová o ročnom členskom poplatku 35 Eur a podiele na financovaní vo výške 43 Eur; v súvislosti s futbalom sú aj ďalšie náklady (cestovné). Maloletý má tiež mobil, ktorý mu matka dobíja sumou 10 Eur mesačne. Matka zabezpečuje stravu do domácnosti za 150 Eur mesačne. Matka zdôraznila, že sa k 1.10.2013 presťahovali z Valaskej do Brezna z dôvodu zníženia mesačných výdavkov; sťahovali sa do lacnejšieho. Pokiaľ ide o otca maloletých matka zdôraznila, že tento v kontakte s deťmi nebol, za deťmi neprišiel, výživným neprispieval. Pokiaľ otec nastúpil do výkonu trestu matka ho občasne stretávala; má dojem, že bol stále pod vplyvom alkoholu, pričom pod vplyvom alkoholu bol aj na trestných pojednaniach. Je toho názoru, že otec si za všetko môže sám, výživné neplatil, deti nenavštevoval.

Rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/237/2007-52 zo dňa 16.10.2007 boli maloleté deti F., K. a N. na čas do rozvodu manželstva zverené do osobnej starostlivosti matky; otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletých výživným vo výške 66,39 Eur (2.000,-Sk) - na mal. K. a výživným vo výške 49,79 Eur (1.500,-Sk) - na mal. N.. Rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 4C/125/2007-28 zo dňa 5.10.2007 bolo manželstvo rodičov maloletých rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 66,29 Eur na mal. K. a vo výške 49,79 Eur na mal. N..

Naposledy bola upravená vyživovacia povinnosť otca rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 2P/28/2010-106 zo dňa 7.6.2010, výživné bolo zvýšené na sumu 75 Eur na mal. K. a na sumu 60 Eur na mal. N.. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že otec maloletého v čase predošlého rozhodovania bol nezamestnaný, bez poberania dávky v nezamestnanosti, prípadne dávky v hmotnej núdzi. Finančne bol podporovaný svojimi rodičmi, ktorí uhrádzali náklady na jeho živobytie. Súd pri zvýšení výživného vychádzal z potenciálnych možností otca, ktorému podľa jeho vlastného vyjadrenia nič nebránilo zamestnať sa, nepreukázal však, že by zamestnanie aktívne vyhľadával. Namiesto plnenia vyživovacej povinnosti požíval alkoholické nápoje a fajčil.

Trestným rozkazom Okresného súdu Brezno, č.k. 3T/69/2011-56 zo dňa 7.7.2011 bol otec maloletých uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1 Trestného zákona za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere osem mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní tridsať mesiacov. Uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 3T/69/2011-94 zo dňa 10.6.2013 bolo vyslovené, že sa otec maloletých detí v skúšobnej dobe neosvedčil a trest sa vykoná; a to z dôvodu, že otec maloletých detí sa po dátume 28.10.2011 dopustil opätovne prečinu zanedbania povinnej výživy.

Trestným rozkazom Okresného súdu Brezno, č.k. 3T/63/2012-80 zo dňa 25.5.2012 bol otec maloletých uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1, 3 písm.c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov nepodmienečne. Po podaní odporu voči trestnému rozkazu bol otec maloletých detí uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 3T/63/2012-93 zo dňa 29.10.2012, trest bol uložený v trvaní 14 mesiacov nepodmienečne. Z trestného spisu vyplýva, že otec maloletých v podanom odpore uviedol, že dlh na výživnom uhradí; v priebehu konania žiadal o odročenie pojednania dňa 19.7.2012 ako aj 11.10.2012 za účelom, aby dlh na výživnom zaplatil.

Podľa správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch, otec maloletých bol počas výkonu trestu odňatia slobody pracovne zaradený, jeho mzda počas výkonu je špecifická a podlieha rozúčtovaniu. Vo výkone trestu je od 14.2.2013 s predpokladaným koncom výkonu trestu dňa 14.12.2014. Čistá mzda otca v mesiaci apríl 2013 predstavovala sumu 16,91 Eur, v mesiaci máj 2013

sumu 68,92 Eur, v mesiaci jún 2013 sumu 41,39 Eur, v mesiaci júl 2013 sumu 78,87 Eur, v mesiaci august 2013 sumu 73,22 Eur

Podľa správy obce Hronec povest' otca maloletých nie je veľmi dobrá, často navštevuje pohostinstvá, o svoje deti nejaví záujem. Matka maloletých detí sa stará o dve maloleté deti, požíva dobrú povest'.

Otec maloletých detí bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 9.9.2003 do 10.11.2003; naposledy poberal dávky v hmotnej núdzi od februára 2002 do septembra 2003.

Podľa potvrdenia Materskej školy v Slovenskej Ľupči matka je ich zamestnancom od 1.3.2012 ako učiteľka materskej školy. Jej čistý príjem za posledných 12 mesiacov predstavuje sumu 5.922,-Eur, čo predstavuje 493,50 Eur mesačne.

Podľa § 163 ods.2 O.s.p., rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods.1 Zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 62 ods.1-4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Otec maloletého svojim návrhom vo veci samej uplatnil nárok na zníženie výživného na maloleté deti. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo vzťahu k vyživovacej povinnosti a výške výživného opakovane rozhodnúť je zmena pomerov, ktorá môže nastať u osoby povinnej, ktorou je v danom prípade otec maloletých, prípadne na strane osoby oprávnenej, ktorou sú maloleté deti. Musí ísť o takú zmenu pomerov, ktoré sa prejavia závažnejším spôsobom v pomeroch účastníkov konania v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy výživného. Zmena pomerov môže vyvolať potrebu zvýšiť výživné, pokiaľ sa zvýšia odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, resp. dôjde z pozitívnej zmene na strane schopností, možností a majetkových pomerov povinnej osoby. Na strane povinnej osoby môže dôjsť aj k takej negatívnej zmene pomerov, na základe ktorej by doposiaľ určená výška výživného bola neprimeraná možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom na strane povinnej osoby a platenie doposiaľ určeného výživného by nebolo objektívne možné, resp. na strane povinnej osoby (v danom prípade otca) by prinášalo neprimerané majetkové riziká.

V zmysle vyššie uvedeného pre pozitívne rozhodnutie o znížení výživného musia nastať na strane povinnej osoby skutočnosti charakteru straty zamestnania, dlhodobej práceneschopnosti, vzniku novej vyživovacej povinnosti, prípadne zmeny majetkových pomerov, alebo iných obdobných skutočností,

ktoré majú významný vplyv na možnosti, schopnosti alebo majetkové pomery povinnej osoby. Ďalším predpokladom je, že k takejto zmene musí dôjsť od posledného rozhodovania súdu o úprave vyživovacej povinnosti.

Výživné a jeho výška bola naposledy určená rozsudkom OS Brezno, č.k. 2P/28/2010-106 zo dňa 7.6.2010, výživné bolo zvýšené na sumu 75 Eur na mal. K. a na sumu XX Eur na mal. N.; rozsudok sa stal právoplatným dňa 7.7.2010. Otec podal návrh na zníženie výživného dňa 7.5.2013; dôvodom pre zníženie výživného podľa návrhu otca má byť skutočnosť, že mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody v ÚVTOS Sučany.

Uvedenú skutočnosť na základe vykonaného dokazovania možno hodnotiť ako zmenu pomerov na strane otca, v súčasnosti je na ňom vykonávaný trest odňatia slobody s predpokladaným termínom prepustenia v mesiaci december 2014. Otec maloletých je v ÚVTOS pracovne zaradený, v konaní je preukázaný jeho príjem, ktorý však nepostačuje na úhradu výživného na maloleté deti v celosti. Súd ale pri hodnotení tejto skutočnosti vychádza predovšetkým zo skutočnosti, že otec maloletých detí po úprave jeho vyživovacej povinnosti svoju povinnosť neplnil, o maloleté deti sa riadne nezaujímal a práve v dôsledku takéhoto porušenia jeho rodičovských povinností sa dopustil trestného činu - prečinu zanedbania povinnej výživy, čo malo za následok jeho trestné stíhanie a v konečnom dôsledku odsúdenie. Už v čase predošlého rozhodovania o výživnom súd pri určení (zvýšení) výživného vychádzal z potenciálnych možností otca, ktorými bol preukázateľne nezamestnaný a bez príjmu. Už v minulosti mal súd zato, že je v potenciálnych možnostiach otca, aby na výživu maloletých detí prispieval určeným výživným. Otec sa však za obdobie od poslednej úpravy výživného nezamestnal, nebol zárobkovo činný, do evidencie uchádzačov o zamestnanie zaradený nebol a dávku v hmotnej núdzi nepoberal. Otec maloletých detí nevyvinul žiadnu preukázanú aktivitu smerujúcu k tomu, aby svoju vyživovaciu povinnosť podľa zákona o rodine a uloženú mu rozhodnutím súdu plnil riadne a včas; jeho tvrdenia o tom, že mieni dlh na výživnom zaplatiť ostávali len v rovine tvrdení a to i v priebehu trestného stíhania pričom zaplatením dlhu na výživnom mohol odvrátiť svoju trestnú zodpovednosť a vyvolať zánik trestnosti.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti mal súd zato, že otec si svoje trestné stíhanie a odsúdenie, ktoré malo za následok výkon trestu spočívajúci v odňatí slobody zapríčinil sám a to tým, že svoju vyživovaciu povinnosť neplnil. Bolo pritom v jeho potenciálnych možnostiach, aby svoju vyživovaciu povinnosť plnil. K plneniu vyživovacej povinnosti nedošlo predovšetkým a výlučne z dôvodov na strane otca, ktorý nevyvinul potrebnú a žiadanú aktivitu na poli zamestnanosti. Súčasné umiestnenie otca vo výkone trestu odňatia slobody tak nemôže byť na neprospech maloletých detí a preto nemôže byť dôvodom na zníženie výživného.

S prihliadnutím na vyššie uvedené súd návrhu otca na zníženie výživného zamietol.

Naopak, zmenu pomerov možno konštatovať na strane maloletých detí, pokiaľ ide o staršieho syna K. spočívajúcich v zmene pomerov tým, že sa stal žiakom prvého ročníka základnej školy a u mladšieho N. tým, že matka má zvýšené náklady v súvislosti s jeho športovými aktivitami. Návrh na zvýšenie výživného podaný však nebol; s prihliadnutím na doposiaľ určenú výšku výživného má súd za to, že nie sú dané dôvody na začatie konania o zvýšení výživného ex offa.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má

inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nespĺní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený m ô ž e podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.